No. 3049 | der Rijks Universiteit te Utrecht | Zaterdag 29 April 1939 | 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

MEIMAAND

Mei, een maand ons Katholieken dierbaar. In Europa ook genoemd en geroemd als de schoonste der maanden, de maand der bloemen. Daarom juist door het Christenvolk meer bijzonder toegewijd aan Haar, lelie onder de doornen, die op bevel van God zelven door Gabriël werd geprezen als „gezegend onder de vrouwen".

„Zalig zullen mij prijzen alle geslachten", klonk het enige dagen later bij Elisabeth uit de mond der boven allen Gebenedijde. En dat „zalig prijzen" doen wij Katholieken met blij hart, met blijde zin; ja, wij rekenen het ons tot plicht.

De eer toch der moeder is de eer van het kind. Dat is in het algemeen waar. En zou dat dan niet mogen opgaan, waar het geldt de eer van de Uitmuntendste aller moeders, de eer van het Uitmuntendste aller kinderen?

„Zalig zullen mij prijzen alle geslachten". Dat doen we met vreugde, ook daartoe aangezet door het voorbeeld onzer Christen voorvaderen. En dat van de vroegste tijden. Zelfs de stenen spreken voor Maria's verering. Daal af in Rome's catacomben, waar zo vaak in de eerste tijden des Christendoms de godsdienst veiligheid moest zoeken: en wat ziet ge daar o.a. op de muren? Schilderingen, die er op wijzen dat ook de Christenen der eerste tijden het woord ter harte ging:

„Zalig zullen mij prijzen alle geslachten".

Ook de Kerkvaders hebben dat woord nimmer of nooit vergeten. Welk een stroom van heerlijke lofprijzingen ontvloeit hun jubelende mond, als ze Maria's deugden, Maria's grootheid, Maria's uitverkiezing mogen roemen?

Met dat koor stemmen in de andere Heiligen, die in de loop der tijden, als schitterende sterren, der Kerk tot sieraad waren. Zo ook de heilige mannen, die aan ons vaderland, toen nog in barbaarsheid en heidendom verzonken, de heerlijke gave van het Christelijk geloof hebben gebracht.

„Zalig zullen mij prijzen alle geslachten", jubelden ook van de vroegste tijden de verschillende religieuze Orden, door God aan de Kerk tot hulp gezonden, vooral in tijden van nood.

Luid spreken daarenboven voor die verering de documenten der oudheid: missalen, getijdenboeken, kronieken en andere. Als een gouden draad toch loopt de Maria-verering door de geschiedenis van Gods Kerk van den beginne tot op onze dagen.

Godgeleerden, predikers, dichters en prozaschrijvers uit alle eeuwen wijzen eveneens op dat schitterend in vervulling gaan van het „Zalig zullen mij prijzen alle geslachten."

En hoe heeft de kunst daartoe het hare bijgedragen! Grootse gedenktekenen als Rome's Maria Maggiore, als de Notre-Dame van Parijs en zovele andere, verkondigden die zaligprijzing luide al eeuw op eeuw.

En niet alleen geniale bouwmeesters hebben door hun grootse monumenten Maria verheerlijkt. Ook beitel en penseel, tekenstift en borduurnaald verheerlijkten de Koningin des Hemels op de treffendste wijze. Ten allen tijde, in alle christenlanden.

Om van de Nederlandse schilderkunst even te gewagen: wie hoorde niet van Quinten en Jan Matsys, van Dirk Buts, van een Gerard David, Hans Memling, de gebroeders van Eyck, Rogier van der Weijden, Hugo van der Goes en andere primitieven? Met wat voorname innigheid brachten ze, zo echt devoot, Maria's beeld en leven op het doek. En hoe vele van deze en andere kunstschatten uit vroegere tijden zijn er nog door bruut geweld vernietigd, toen het Protestantisme opkwam om verwoestende hartstochten in vlam te zetten vooral bij het lage gepeupel. Hoevele onwaardeerbare kunstschatten op ieder gebied zijn toen onder de voet getrapt, uit hebzucht in de smeltkroes geworpen, uit pure vernielzucht aan stukken geslagen of aan flarden gescheurd alsof het waardeloze afval was.

„O de Hervorming — zucht zelfs de alles behalve katholieke schrijfster Mevr. Bosboom-Toussaint in haar boek Het Huis Lauernesse — o de Hervorming heeft.... veel Vernielijks, veel wat zacht en schoon was vernietigd..... en onder dat schone en zachte ook de verering der goddelijke Moeder."

Gelukkig dat er, althans zeker bij sommige Protestanten, een kentering komt. Te begrijpen overigens. Den Zoon willen eren en de Moeder negeren, dat strijdt te veel tegen alle gezond verstand. Ere geven aan Juliana, maar geen notitie willen nemen van Haar koninklijke moeder, dat rijmt immers niet. Hoe veel te meer dan dient eer gegeven aan Maria, door God zelf onder millioenen en millioenen uitverkoren tot moeder van Christus; Zij, begenadigd zoals geen ander, als geen ander geprezen door Gods eigen gezant.

Ik zie u lieflijk duizend malen
In duizend beelden uitgedrukt,
Maar geen, Maria! kan er halen
Bij 't beeld dat mij de ziel verrukt.

Zó zong enige tijd voor zijn al te vroeg afsterven de protestantse maar katholiserende dichter Novalis. Ook voor ons kan geen afbeelding van Maria halen bij wat ons voor de geest zweeft, als Maria's naam ons tegenklinkt. Omdat Zij is de Gezegende onder de vrouwen, verheven tot de hoge waardigheid van „Theotokos" d.i. Gods moeder volgens de menselijke natuur van den Christus, die èn mens èn God tegelijk is. Daarom prezen, prijzen en zullen Haar zalig prijzen alle geslachten tot het einde der tijden.

Moderne Luchtstrijdkrachten

II (Slot).

Na hetgeen we vorige keer geschreven hebben over de invloed der luchtstrijdkrachten op het verloop van een viertal internationale conflicten, zal het logisch voorkomen dat over de gehele wereld nu bijzondere aandacht wordt geschonken aan de opbouw, uitbreiding en perfectionnering der luchtstrijdkrachten.

Nu is er sedert 1918 nogal zo een en ander aan het vliegtuig veranderd en verbeterd, maar is het ook tezelfdertijd veranderd van een vrij eenvoudige constructie, bestaande uit latjes en linnen, in een kunstig en fijn bewerkt geheel metalen industrie-product, dat hoge eisen stelt aan de techniek. Voor de productie daarvan zijn de landen, die over een hoogontwikkelde industrie beschikken, tegenover andere landen in het voordeel gekomen, en in het bijzonder Duitsland, Italië en de Verenigde Staten plukken momenteel daarvan de vruchten.

Naar Engelse raming staan in Duitsland nu al 10.000 vliegtuigen in eerste lijn ter beschikking, terwijl in reserve of op korte termijn af te werken nog over een stock van andermaals 10.000 vliegtuigen zou worden beschikt.

De Engelse luchtvaart-industrie stelt zich nu op overeenkomstige wijze in en naar verluidt is men, in verband met de defensie tegen luchtaanvallen, voornemens om alleen aan jachtvliegtuigen er 5000 à 8000 te bouwen in de naaste jaren, voor de behoeften in eerste lijn en reserves.

Ook al schuilt er enige overdrijving in deze cijfers, zij spreken toch een duidelijke taal.

Ook Engeland, Frankrijk en Rusland doen op het ogenblik formidabele pogingen om door de snelle opbouw van een machtige luchtvaartindustrie de achterstand in te halen. Voor de vorming van geschoolde werklieden, voor opleiding van vliegers en monteurs zijn echter enkele jaren nodig, en tot zolang zijn Duitsland en Italië verzekerd van een voorsprong in de lucht.

Door deze industriële expansie staan we nu aan het begin van een nieuw tijdperk in de vliegtuigbouw, waarin niet slechts de massa-productie wordt nagestreefd, maar waaruit nieuwe vliegtuigen met verbazingwekkende prestaties te voorschijn zullen gaan komen. Welke rol zij zullen spelen in komende conflicten zal nog moeten blijken, maar we durven voorspellen dat onder bepaalde gunstige voorwaarden hun invloed beslissend zal worden op het verloop van een conflict.

Door ook in Nederland en Ned.-Indië met spoed een sterk en modern luchtwapen te organiseren, heeft de Nederlandse Regering getoond een open oog te hebben voor deze gang van zaken.

Zoals we reeds schreven, is het moderne vliegtuig een fijn bewerkte machine geworden. Het is uitgerust met een kostbare, licht geconstrueerde en krachtige motor van 1000 p.k. of meer, het bezit intrekbare wielen, luchtremklappen aan de vleugels, automatische besturing. Voorts een uitgebreid en ingewikkeld instrumentarium, installaties voor het werpen van bommen, voor radio, mitrailleurs of kanonnen, terwijl bovendien de prestaties steeds blijven verbeteren. Daarmede bedoelen wij de snelheid (tot 560 km.), het stijgvermogen (tot 10.000 m.) en de werkingssfeer (tot 300 km.), die het vliegtuig als het ware zijn eigenschap van alomtegenwoordigheid verschaffen.

De Verscheidenheid van Luchtvaartuigen.

Eenzelfde grote verscheidenheid van typen als wij bij (zee-) schepen aantreffen, treffen we ook bij de luchtvaartuigen aan, hetgeen daaruit voortspruit, dat de vliegtuigbouw zich instelde op de aan de dag tredende behoeften voor allerlei uiteenlopende doeleinden.

Ook Nederland en Ned.-Indië hebben hun bijzondere behoeften, en het zijn i.c. de bijzondere voor Ned.-Indië geldende strategische en tactische behoeften, die ertoe hebben geleid dat bombardeervliegtuigen met een grote actieradius en grote bomgewicht bij het K.N.I.L. zijn ingevoerd. Dat zijn de welbekende Glenn Martins.

Nu bestaan er verschillende hoofdtypen van vliegtuigen, zoals bomvliegtuigen, jachtvliegtuigen, verkenningsvliegtuigen, enz., waarvan meestal een zeker percentage voorkomt in elke luchtmacht. Dat percentage vertoont sterke verschillen. Zo zal b.v. volgens Italiaanse inzichten een modern luchtwapen moeten zijn samengesteld voor 60% uit bombardeervliegtuigen en voor 40% uit jagers en andere vliegtuigen.

Zo zullen voorts volgens Duitse opvattingen die jachtvliegtuigen voor 60% uit één-motorige jagers en voor 40% uit tweemotorige jagers moeten bestaan.

Van de juiste sterkte der luchtmachten is in het algemeen weinig bekend.

De Organisatie.

De Ned.-Indische inzichten omtrent de organisatie van het luchtwapen hellen over tot de Italiaanse daaromtrent, dus vooral tot een krachtig bomwapen. En dat is ook wel begrijpelijk, want als we de ligging van het Italiaanse schiereiland en de Italiaanse eilanden die de omringd zijn door de Middellandse Zee eens stellen naast de kaart van Ned.-Indië, dan vallen er duidelijk overeenkomsten aan te wijzen. Ook daar zijn grote afstanden te overbruggen bij de verdediging, lange kustlijnen waartegen een vijand kan ageren, maar is het een voordeel dat de vijand eerst komen moet over zee, dat hij dus schepen heeft als doelen, die reeds voordat hij vaste voet aan wal heeft gekregen kunnen worden aangevallen.

Een dergelijke vergelijking zouden we ook kunnen maken voor Curaçao.

Evenals Italië bezit Ned.-Indië voor de uitvoering van het lange bombardement bij voorkeur meer-motorige landbomvliegtuigen, en geen watervliegtuigen, wat voor een leek oppervlakkig genomen eigenaardig aandoet. Voor een deel zit dit daarin dat nog steeds 'n landvliegtuig dat evenveel motorvermogen heeft als een bepaald watervliegtuig, over belangrijk meer draagvermogen beschikt dan dit laatste voor het medevoeren van bommen.

Ook is de opstelling van landvliegtuigen in het binnenland veel veiliger dan een opstelling aan de kust der watervliegtuigen, waar een vijand hen steeds verassend kan aangrijpen. Verder moet men niet denken dat een watervliegtuig, ook al is er zoveel water overal kan optreden. Evengoed als landvliegtuigen hebben watervliegtuigen behoefte aan goed voorbereide steunpunten ergens aan de kust, waar benzine wordt opgeslagen, vivres enz. Men kan daar wel een koopvaardijschip toe bestemmen als moederschip voor vliegtuigen, maar Nederland kan daar toch maar een beperkt aantal hulpschepen voor aanwijzen. Bovendien vormen die hulpschepen voor een actieven vijand een licht kwetsbaar en uit de lucht vrij gemakkelijk te ontdekken doel, dat zonder bescherming door de vloot weerloos is.

Verder zijn watervliegtuigen zeer afhankelijk van weersomstandigheden op het water, zodat bij een zeegang 5 nog slechts zeer ervaren piloten kunnen landen en starten. Voor het aanbrengen van bomlast aan het drijvende vliegtuig is onder die omstandigheden geen gelegenheid.

De Landvliegtuigen.

Landvliegtuigen kunnen uitgaande van een beperkt aantal vliegterreinen, dank zij hun grote actieradius en een goede radiodienst, veilig overal optreden. Men neemt wel eens aan dat de bemanning van een landvliegtuig zich boven het water minder op zijn gemak zou voelen dan boven het land. Maar dan verliest men uit het oog dat het risico verbonden aan een noodlanding in een oerwoud veel groter is dan dat aan een noodlanding op het water, omdat de landvliegtuigen een belangrijk drijfvermogen bezitten. (De Glenn Martin kan 48 uren drijvende blijven.)

Er bestaat in het algemeen een duidelijk verschil tussen de offensieve en defensieve luchtstrijdmiddelen, en, het kan er dadelijk bijgevoegd worden, voor het tegenwoordige wordt alom de nadruk gelegd op het offensieve gedeelte. Want geleidelijk aan is ook bij de ontwikkeling van de luchtoorlog weer de oude waarheid erkend, dat de aanval de beste verdediging is.

De offensieve Strijdmiddelen.

De offensieve luchtstrijdmiddelen omvatten o.m. de grote bommenwerpers en de gevechtsvliegtuigen, de defensieve respectievelijk de jacht- en verkenningsvliegtuigen.

De meer-motorige bommenwerpers zijn bestemd om den vijand tot diep in zijn achterland aan te grijpen, en met hun zware bommen vernielend op te treden tegen zijn gevoelige punten. Voor dit doel is het bezit nodig van een aanzienlijk aantal dezer vliegtuigen, waarvan de typische vertegenwoordiger wordt gevormd door het 2-motorige vliegtuig, dat bij een vliegbereik van 2000 km., met een maximum uursnelheid van ± 400 km., 2000 kg. bomlast kan medevoeren.

De Indische groepen Glenn Martin-vliegtuigen vormen in de hand van de Nederlandse legerleiding een dergelijk offensief strijdmiddel.

Tot de offensieve categorie moeten ook worden gerekend de lichte bomvliegtuigen en duik-bomvliegtuigen. Deze laatste bereiken met hun duik-bombardement een grote mate van trefkans op hun doel. Dat is van groot voordeel o.a. bij de aanval op schepen, maar zij zullen daarbij moeten rekenen op zware verliezen door het luchtdoelgeschut. In Duitsland verwacht men veel van deze strijdwijze, en men is daar volkomen bereid om terwille van de te verkrijgen gunstige trefresultaten, deze zware verliezen te aanvaarden.

Een derde offensieve categorie, en wel de modernste, wordt gevormd door de 1- en 2- motorige gevechtsvliegtuigen. Hunne taak ligt meestal op of niet te ver achter het gevechtsveld, en zij komen vooral tot hun recht zolang de oorlog nog niet verstard zal zijn tot een loopgravenstrijd. In snelheid doen zij zelfs voor jachtvliegtuigen niet onder (± 500 km/u), zodat zij ook als zwaarste jachtvliegtuigen gebezigd voor de aanval op grote bommenwerpers. Maar hun voornaamste taak is om, vliegende op geringe hoogte, de vijandelijke troepen en opstellingen met lichte bommen te overstelpen, en den vijand te bestrooien met vuur uit lichte en zware mitrailleurs.

Als een typische vertegenwoordiger van de defensieve vliegtuigen geldt het een-persoons jachtvliegtuig, in welke categorie al horizontale snelheden van 563 km per u. worden behaald. Zij zijn bestemd om boven het eigen gebied vijandelijke vliegtuigen te bestrijden, waartoe zij zijn uitgerust met een groot aantal mitrailleurs (tot 8 toe).

Spanje dat tot voor kort een gevechtsterrein had waar de linies zeer kort bij elkaar komen, gaf een intensieve benutting van jagers te zien. Vooral de Italiaanse jachtvliegtuigen hebben zich daarbij als superieur doen kennen.

Alle grote mogendheden rusten momenteel zich op krachtige wijze toe voor de strijd in de lucht. Uitbreiding en modernisering verslinden duizenden millioenen guldens.

Luchtmachten zijn in wording, bestaande uit duizelingwekkende aantallen vliegtuigen.

Laten wij onthouden, dat het de geest is die staat boven de materie, dat het de geest is die uitgaat boven vliegtuig of kanon.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Terwijl Chamberlain voortdurend zijn vroeger stokpaardje blijft berijden van vrede, vrede, door onderhandelingen ook met de totalitaire staten, blijft van een andere kant Engeland zich geweldig voorbereiden op oorlog.

Malta en Gibraltar hebben in de laatste dagen weer bijzondere herzieningen ondergaan, maar het meest belangrijke, voor Engeland zelf ook het meest imponerende, is de indiening der conscriptie, welke met 376 tegen 145 stemmen werd aangenomen.

Engeland wat nooit geen dienstplicht heeft gekend, acht thans de toestand zo ernstig, dat het tot deze maatregel is overgegaan.

Maar vooral ook in Duitsland en Italië heeft deze maatregel indruk gemaakt en Duitsland kan nu smalend daarover spreken, en zeggen dat Engeland daarmee nu maar niet direct een strijdbaar leger heeft: het ziet toch wel in dat het Engeland in alles ernst is om zich te weer te stellen tegen een overweldiging van Europa door de totalitaire Staten.

Op het ogenblik dat we dit gaan schrijven, luistert heel de politieke wereld met grote belangstelling naar de rede van Hitler.

En de belangstelling gaat vooral uit naar de vraag, zal Hitler op de thans ingeslagen weg voortgaan?

We hebben indertijd, toen Hitler bij de bezetting van Tsjecho Slowakije overging tot het inlijven van millioenen en millioenen niet-Duitsers, geschreven, dat een dergelijke daad, wel eens het begin kon zijn van het einde.

Niet zozeer dat Hitler hiermede een verzet te ontketenen zou van de mogendheden, als wel dat hij met al die vreemdelingen de kiem tot ontbinding in zijn eigen rijk binnenhaalde.

Wie zich in zijn graf moet hebben omgekeerd, dat is Bismarck geweest, de ongewone, begaafde, handige en politiek reële kanselier van het eerste Duitse Rijk.

Bismarck vond het na 1871 nodig om tegen een haast onvermijdelijke revanche-oorlog van Frankrijk zo sterk mogelijk te zijn, en daarom ook was hij niet afkerig van de ook uit strategisch oogpunt belangrijke inlijving van de Duitse Elsas (Straatsburg!) en het Duitse deel van Lotharingen. Maar bij de inlijving van Frans Lotharingen heeft hij zich tegen wil en dank moeten neerleggen; zijn ijzeren wil moest buigen voor die van de militairen, die het reeds zo herhaaldelijk tegen hem hadden moeten afleggen, en voor die van zijn ouden keizer, die blij was, eindelijk, met behulp van „das Militär" eens niet voor zijn robusten kanselier te moeten wijken.

Maar Bismarck verfoeide in zijn hart de inlijving van Frans Lotharingen die hij, natuurlijk, post factum openlijk moest goed praten; zijn eigenlijke gevoelens liggen bloot in zijn particuliere uitingen, met name in de correspondentie met zijn vrouw. Met evenveel woorden zegt hij daar, dat hij niets, totaal niets moet hebben van Fransen in het Duitse rijk; daarvan kan hij slechts een pijnlijk „Bauchgrimmen" verwachten en een prikkel tot de, toch haast reeds onvermijdelijke, revanche.

Tegen wil en dank moest Bismarck enkele honderdduizenden Fransen slikken, en...... Hitler ging, geheel spontaan, tot een onder de meest doorzichtige voorwendsels „gemotiveerde" inlijving over van millioenen Slaven die eeuwen lang tegen het „Deutschtum" met de hardnekkigste verbittering hebben gevochten.

Hitler moge bewondering hebben voor Bismarck, deze laatste heeft zich ongetwijfeld na deze daad van den Führer niet alleen met een ruk in zijn graf omgekeerd, maar is vermoedelijk sindsdien nog wel niet tot rust gekomen!

Want opnieuw zal hij thans tot in zijn graf worden vervolgd door datgene, wat hij zelf eens typeerde, als „le cauchemar des coalitions": de nachtmerrie der coalities, die hem zelfs overdag geen rust liet.

We kunnen dan ook zeggen, dat het voorkomen van coalities een der voornaamste punten was van Bismarcks politiek na 1870. Alles deed hij om een anti-Duitse coalitie te voorkomen.

Frankrijk laat hij de vrije hand in Tunis, moedigt dit land zelfs aan in die richting, opdat het Elzas-Lotharingen te gemakkelijker zou vergeten en als „de loods van boord wordt gezet", is nog zijn laatste woord, zijn dringend vermaan, zijn testament als het ware: houdt de brug naar St. Petersburg open!

Dit alles viel hem niet moeilijk, want hij voerde een reëele, Europese politiek en had het doel daarvan — behoudens de groot-Duitse oplossing der eenheidskwestie — ook werkelijk bereikt. Voor koloniën en een sterke vloot voelde hij niets. Maar hij, die hem van boord zette, wist het beter; Weltpolitik moest worden gevoerd! De verhouding met Rusland was weldra bedorven en dit vond Frankrijk; en Engeland voelde zich wel-

haast bedreigd: want de toekomst van Duitsland — van Duitsland nota bene, o, gruwel voor Bismarck! — lag... op zee! En de tweebond Frankrijk—Rusland groeide tot de Triple Entente en hij, die het beter wist dan de van boord gezette lood[illegible] reeds bijna 20 jaar op Doorn. De d[illegible] Bismarck zo gevreesde en door zijn verstandige, reële en gematigde politiek verhinderde „coalities" hadden haar werk gedaan. En zij zullen het weer gaan doen, als Hitler, die ook voor deze zijde van de politiek van zijn aanbeden held geen oog heeft, in algehele zelfverblinding op de via Tsjecho-Slowakije ingeslagen en na Wilhelms ondergang dubbel onverantwoordelijke weg voortgaat. O, zeker, Engeland zal zijn politiek, die voor een zo groot gedeelte de oorzaak was, dat de wereldoorlog in 1914 kon uitbreken, van geen vaste en scherp omschreven verplichtingen of verdragen wel voortzetten — tegenover de Sovjet-Unie kan het nauwelijks anders — maar het heeft de omsingelingspolitiek, eenmaal door Wilhelm II, thans wederom door Hitler geprovoceerd, reeds ingezet. Komt er geen rem aan deze politiek en aan de bewapeningen, dan zal het einde niet anders zijn dan het reeds eenmaal geweest is: een wereldoorlog èn een eindoverwinning van Engeland c.s.

De dolle zet van Hitler tegenover Tsjecho Slowakije, die bij rustige beschouwing hoe langer hoe onbegrijpelijker, hoe langer hoe, laten wij het maar zeggen, misdadiger [illegible] hoe langer hoe noodlottiger voor [illegible]tsland gaat blijken, kan, in zijn [illegible] en daardoor in zijn onverstand, wel eens worden: het begin van [illegible] eind van het Derde Rijk: deze gewelddaad is in haar gevolgen niet te overzien. Eens te meer [illegible] 't Schriftuurwoord in vervulling gaan: Abyssus abyssum invocat, de ene afgrond roept de andere op.

Wat bezielt Hitler, dezen man, die toch stellig in zijn, althans uiterlijke eenvoud, niet de indruk maakt van een mateloos heerszuchtige; van wien men kan aannemen, dat hij oprecht het heil van zijn land en niet op de eerste plaats eigen eer en voordeel zoekt; wiens inzichten en bedoelingen rein zijn, al worden zij met afkeurenswaardige middelen nagestreefd? Of is deze leider, als zovele anderen, slechts een schijn-leider, en zijn het anderen, minder zuiver in hun bedoelingen, meer egoïstisch en daardoor meer verblind, die hèm leiden? Wie zal het zeggen?

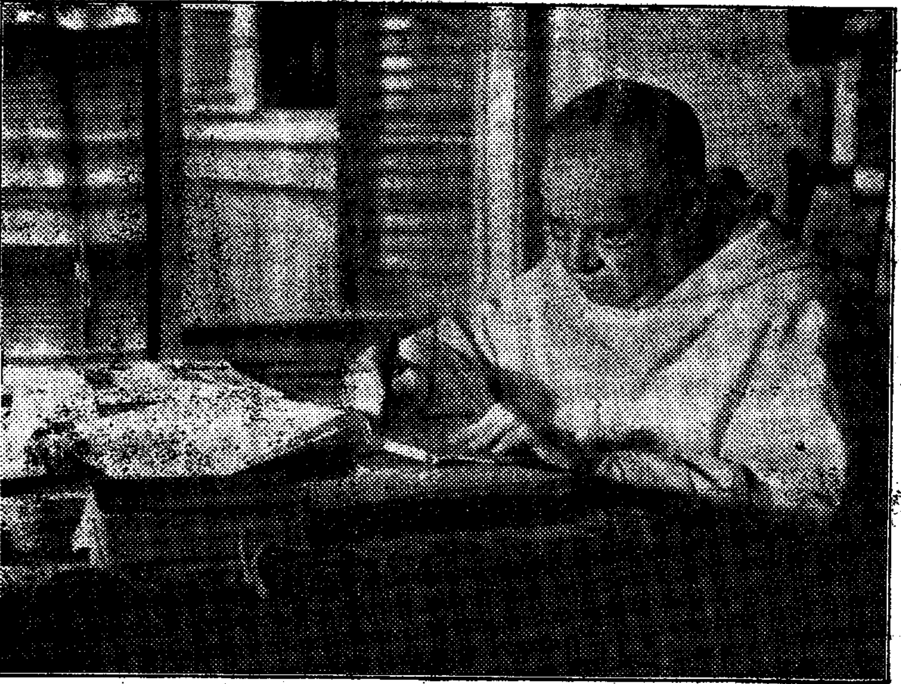
Eén zaak staat vast: Hitler is op de verkeerde weg, die onvermijdelijk leidt ten verderve.

Onwillekeurig gaan hier de gedachten terug naar een figuur als Napoleon I. Ook een parvenu — niet in de slechte zin — als Hitler, maar een oneindig meer talentvolle, een genie, zoals de wereld er weinig heeft opgeleverd als heerser, wetgever, bestuurder, organisator, veldheer; maar ook ongetwijfeld als mens, als karakter lager staand dan de Duitse Führer. Een monsterachtig egoïst: de jockey, die zijn paard, jaagt, als het hèm maar brengt, waar hij wezen wil. En Frankrijk is er, dood gebloed, bij neergevallen, maar ook de berijder zelf in een wilde jacht naar ongrijpbare idealen — denk aan den realist Bismarck! — of althans naar idealen, die wellicht wèl een ogenblik konden worden gegrepen, maar in geen geval konden worden gehouden: een door Frankrijk overheerst Europa was iets onbestaan — althans iets onhoud- iets onbestaanbaars, althans iets onhoudbaars —; een door Duitsland overheerst of zelfs bij voortduring onduldbaar bedreigd Europa zal het óók zijn.

De wereld is altijd 't hardst en 't meest geschokt door autoritair en dictatoriaal regerende vorsten — denk aan de Romeinse keizers of aan een Lodewijk XIV — [illegible] almachtige of liever zich [illegible] parvenu's, door geen traditie, door geen werkelijke band met het verleden en met hun volk verbonden: denk aan den Corsicaan.

Ook Hitler is een traditie-loze, die alleen staat in de historie, maar die, wanneer hij in verstandige matiging het reële heil van zijn volk zoekt, in dat volk ook de nodige vastheid zou kunnen vinden: maar dan is er verandering nodig, en niet alleen in de buitenlandse politiek!

Ieder, die het goed meent met het grote Duitse volk, ja, met het mensdom in zijn geheel, en die oog heeft voor beelden en lessen uit de historie, ziet na het geen Tsjecho Slowakije wedervoer en in het licht der reactie, door deze onverdigbare gewelddaad noodzakelijk gewekt, met zorg naar de altijd nog raadselachtige figuur van den Duitsen Führer.

ZEER EERW. PATER WAHLEN, REDACTEUR VAN DE LA CRUZ.

La Cruz Veertig Jaren

Op 1 April was het veertig jaren geleden dat de drukkerij bestond van het Apostolisch Vicariaat. Hier worden gedrukt onze katholieke bladen: Amigoe, La Cruz en La Union.

Op 1 Mei bestaat La Cruz zelf 40 jaar. Na de lage aanval die in de laatste maanden van Hollands-niet-katholieke zijde op onze katholieke pers gedaan is, mogen we nu dit blad wel eens in het zonnetje zetten.

1 April 1899.

We hadden toen op Curaçao nog niet de welvaart van de olie. En omdat er op Curaçao niets te verdienen viel, kwamen er toen geen Hollanders hier. Een enkele Hollandse ambtenaar, en een paar kolonialen, dat was alles.

Nog na 1899 onder Mgr. Vuylsteke, hebben we jaren gekend dat de Missie aan nieuwbouw meer uitgaf als het gehele departement van Openbare werken. Want ieder jaar kwamen paters, fraters en zusters voor de geestelijke en ook lichamelijke verzorging der bevolking.

Zij kwamen ook in de tijden dat op Curaçao niets te verdienen viel en het onderwijs en de verpleging zo goed als geheel uit eigen middelen betaald moesten worden.

In de dagen werden ook onze kranten gesticht, met grote offers.

Reeds sinds 1884 bestond de Amigoe, die echter de grote fout had, dat het blad in twee talen geschreven werd. En deze Curaçaose tweetaligheid is nog tot op de huidige dag de grote moeilijkheid voor een eigen Katholiek volksdagblad.

De moeilijkheid van 1884 werd overwonnen door de oprichting van La Union, een Papiaments volksblad, door den bekenden Pater Ludovicus Jansen. Dit populaire blad werd echter gestaakt bij het vertrek van de redacteur naar Holland in 1897.

Maar het Curaçaose volk had leren lezen en leren belangstellen in eigen godsdienstige en maatschappelijke belangen en wilde zelf deze belangen verdedigen tegen de koloniale pers van die dagen, toen er soms 20 bladen per week verschenen.

Zo ontstond La Luz, waarvan de strijdlustige redacteurs niemand en niets ontzagen en wat reeds na 10 moedige uitvallen de strijd moest opgeven.

Kort echter na de opening van de eigen drukkerij op 1 April 1899 verscheen toen La Cruz onder redactie van Pater Victor C. Zwijsen, Rector van het St. Thomas College en later hoofdredacteur van de Tijd in Amsterdam.

Tien jaren lang voerde P. Zwijsen de redactiestaf, terwijl al het vertaalwerk geschiedde door Alfredo Felipe Sentiago, die tevens leider was van de drukkerij.

Toen Victor Zwijsen vertrok in 1909, nam Pater Wahlen de redactie over, terwijl in hetzelfde jaar de drukkerij onder leiding kwam van de Fraters van Tilburg. Als eerste hiervoor kwam de bekende Fr. Romualdus, nog in het St. Thomas College aanwezig.

In 1910 echter vertrok P. Wahlen reeds van La Cruz, om voor enkele jaren de redactie te geven aan de Paters Verriet (tot 1913) en Euwens. Doch in 1918 keerde Pater Wahlen na nog redacteur te zijn geweest van de Amigoe, weer terug en bleef daar de redactie voeren tot op den dag van heden toe.

We mogen hier wel verklappen, dat we eens even inzage genomen hebben van wat de huidige redacteur in het feestartikel van zijn krant van Woensdag heeft neergeschreven.

Heel bescheiden voor zichzelf heeft de man daar ruimschoots uitgestald 't vele goede wat zijn medewerkers hebben gedaan voor de groei en de bloei van zijn blad.

Ze hebben zeker deze lof ten volle verdiend.

Maar het is „de geest die levend maakt", staat er ergens in de H. Schrift. En die geest, die La Cruz heeft doen uitgroeien tot verre en verreweg de grootste krant van Curaçao, dat is de geest van den redacteur Pater Raymundus Wahlen, die week in week uit het Curaçaose volk in La Cruz, het geestelijk voedsel voorzet, op een wijze die boven alle lof verheven is.

Hij die na een schitterend doctoraal in Philosophie en Theologie op Curaçao kwam, om aan Venezolaanse studenten theologie te leren, wist zo af te dalen tot de eenvoudige en zo zich in te werken in hun mentaliteit en denken, dat tot op de dag van heden toe met graagte zijn hoofdartikelen gelezen worden, waarvoor hij steeds nieuwere originelere en pakkender koppen weet te vinden.

Ook door de meer ontwikkelden, we hoorden het indertijd zelf uit de mond van oud Gouverneur Nuyens, werd aan Pater Wahlen steeds de grootste lof daarvoor toegezwaaid.

We mogen dit wel eens zeggen, tegenover de lage aanval welke in de laatste tijd van zekere zijde tegen La Cruz ondernomen is, en waar de inhoud van het blad genoemd werd als staande op een zelfde hoogte als de mentaliteit van de lezers, te weten het arme onbetekenende deel van de bevolking met een zeer beperkte beschaving.

Maar Pater Wahlen kan zich op één lijn stellen met S. Paulus in de Corinthen brief, die schreef: Wij, wij zijn stommerikken, ter wille van Christus.

Werkelijk een grotere eer had hem dezer dagen niet kunnen worden toegezwaaid, dan vanuit dit vijandelijke kamp. Op één lijn te staan met den groten Apostel, van wie wel eens gezegd is, dat hij, wanneer hij in deze tijd geleefd had, hij journalist geworden was.

Pater Wahlen, van harte geluk er mee!

We hopen alleen maar dat van die tegenstanders niet alleszins St. Paulus bewaarheid wordt, dat „ze zich wijs noemen, maar dwaas zijn".

Moge „La Cruz nog vele jaren zijn zegenrijke arbeid onder de Curaçaose bevolking voortzetten.

CURACAO.

DE VERENIGING VAN LUCHTBESCHERMING.

Maandagavond gaf Luit. v.d. Laarschot een korte uiteenzetting omtrent het doel en streven van de Vereniging voor luchtbescherming.

De Vereniging stelt zich ten doel de bevordering van:

1e. de kennis, de voorbereiding en de uitvoering van maatregelen, zomede de medewerking daaraan, tegen de gevolgen van aanvallen uit de lucht.

2e. de volkenrechtelijke beschermingsmiddelen tegen de luchtoorlog in verband met de internationale rechtsontwikkeling.

Dit vereist wel enige toelichting. De gehele bevolking moet ingeschakeld worden in de luchtbescherming. Van eenieder wordt dus medewerking gevraagd. Doch 't zal duidelijk zijn, dat men niet kan meewerken, wanneer men niet voldoende is ingelicht en wanneer men niets van de luchtbescherming afweet.

Door de verschillende pogingen welke zijn aangewend om het publiek vertrouwd te maken met de luchtbeschermingsgedachte, is reeds een kleine basis gelegd om op te kunnen voortbouwen. Nu echter hier op Curaçao een afdeling van de Vereniging voor luchtbescherming is opgericht, kan de propaganda pas eerst goed tot zijn recht komen en meer intensief worden aangepakt.

Alleen met propaganda echter komt de luchtbescherming er niet. Er zijn voor de verschillende diensten vrijwilligers nodig en aangezien men nooit van te voren kan weten of zich voldoende personen beschikbaar stellen, zullen er dikwijls vrijwilligers moeten worden aangeworven.

De diverse vrijwilligers en hieronder vallen dan de Dames, Heren, grotere meisjes en jongens, moeten worden opgeleid. Nu zal men dus een conclusie gaan trekken en zeggen: dan hebben we dus G.H.B.O.-Cursussen nodig, en brandweer cursussen etc. Dit is juist, maar alvorens men daarmede aanvangt, moeten deze personen een algemene grondslag hebben, een algemene indruk over de luchtbescherming. Er zijn ook personen die zich op zullen geven als vrijwilligers, doch niet weten aan welke tak van dienst de voorkeur te geven. Welnu, wanneer nu die algemene basis is gelegd, kan men veel beter de richting bepalen, waarin men voortaan wil medewerken. Hieruit hoop ik dat U geconcludeerd zult hebben, dat er een orgaan moet zijn wat: vrijwilligers oproept, eventueel aanwerft en opleidt. Dit is weer een gedeelte van de taak van de Vereniging.

De bevolking zal behalve oefenen en propageren ook wel eens iets willen zien op het gebied van de luchtbescherming. Er kunnen demonstraties woren gehouden, tentoonstellingen worden georganiseerd en oefeningen van onderdelen worden gehouden. Dit alles is ook weer een taak van de vereniging.

Daarnaast zullen echter ook verschillende onderwerpen in studie moeten worden genomen en zullen adviezen moeten worden uitgebracht aan de luchtbeschermingsleiding.

Belangrijk is ook de wijze waarop het publiek kan worden bereikt. Men zal wat over de luchtbescherming willen lezen. Wanneer U ingeschreven staat als lid, zult U de brochures en vlugschriften gratis ontvangen, benevens het maandblad waardoor men op de hoogte gehouden wordt van hetgeen op dit gebied gebeurt.

Uit een en ander hebt U kunnen opmaken, dat de Vereniging even noodzakelijk als nuttig is.

Geeft U dus nog heden op als lid. De kosten van het lidmaatschap zijn niet hoog. De leden zullen dit in een vergadering zelf moeten beslissen, doch U kunt veilig aannemen, dat ze binnen ieders bereik liggen. Wanneer het aantal leden groot wordt, kan het minimum waarschijnlijk op 1 gulden per jaar worden gesteld.

Dames en Heren, stelt U niet uit tot morgen, wat U heden kunt doen. Geeft U allen als lid op.

Ik dank U.

S.S. „SIMON BOLIVAR".

Het S.S. „SIMON BOLIVAR" wordt a.s. Dinsdagmorgen 2 Mei om 6 uur te Curaçao verwacht, komende van Europa; en vertrekt Woensdagmorgen om 6 uur naar Sta. Marta en de verdere aanloophavens als per time-table.

Met het S.S. „SIMON BOLIVAR", dat dd. Dinsdag 2 Mei aankomt, zullen de volgende passagiers debarkeren:

G. Lensvelt, Echtpaar R. Kruseman, Mevr. E. J. M. Weeber & 2knd., Mej. M. L. Suarez, Dames Weeber-Pinedo, Mej. van Noortwijk, Mevr. D. A. Mulder & 2 knd., Echtp. J. Friedler, Fam. Boorda, Mevr. M. H. Kerstens, Mevr. M. P. Faay, Mevr. J. F. van der Elzen, Mej. J. C. B. H. Hellemondt, H. W. Hartog, Echtpaar J. A. Bakker, Echtpaar W. J. van der Kroef, Echtpaar C. Sprockel, Mej. I. P. Th. Coppoolse, Mevr. M. C. Loonstra, Mevr. S. Kamsteeg, C. L. C. de Bruin, Echtp. J. van Zijl, Fam. P. C. de Ridder, Echtp. J. D. L. van Santen, Echtp. B. J. Dammers, Mevr. A. Remme & 3 knd., J. A. Kaper, R. J. De Keyzer, Mevr. W. Hardenburg, H. Willens, Fam. A. Spiro, Fam. M. J. Musch, G. H. Vis, Mevr. C. H. P. M. van der Ley, Mej. P. C. Kistemaker, J. H. Petersen, A. E. T. M. Piet, A. Voorwinde, H. S. van der Lit.

LUCHTBESCHERMING.

De luchtbeschermings leiding verzoekt ons mede te delen, dat het aantal leden van de Dinsdag opgerichte afdeling Curaçao van de Nederlandse Vereniging voor luchtbescherming reeds de 200 gepasseerd is.

Zij die zich wensen te zien ingeschreven als lid van deze vereniging kunnen zich opgeven bij den adjudant van Z. E. den Gouverneur.

DE STATEN OP ARUBA.

We hebben de vorige week reeds mededeling gedaan van het bezoek der Staten aan Aruba.

We lezen in de Union dat de Staten aldaar ontvangen zijn door den Gezaghebber de Hr. Wagemaker en verschillende autoriteiten van Bestuur en Handel.

De Staten kregen al aanstonds een slechte indruk van de haven: want daar in de haven reeds een boot lag, was er geen plaats meer voor de Libertador, die dus buiten voor anker moest blijven liggen. Met de loodsboot werden de Statenleden aan land gezet.

Vrijdag brachten de leden in gezelschap van de gezaghebber een bezoek aan de verschillende Gouvernements kantoren, scholen, en werken in uitvoering. Des avonds was er een receptie.

Zaterdag werd meer de aandacht besteed aan Openbare Werken, wegen en de verschillende dorpen. Ook werden toen de Olie Maatschappijen bezocht.

Des avonds vertrok het gezelschap zeer onder de indruk van de goede ontvangst.

Niet aanwezig bij deze tocht waren de leden: Bichon, Capriles, Rustige, Senior en Winkel.

C.U.R.O.M.

ZONDAG 30 APRIL.

Verjaardag van H.K.H. Prinses Juliana. Nationaal Programma met medewerking van Ido's gemengd koor o.l.v. den Heer A. D. van Rosendal.

11.30 — 12.00 Programma uit te voeren door Ido's gemengd koor.

1. Wilt heden nu treden, Valerius Gedenkklank
2. Zondagmorgen, Jac. Bouset.
3. Men brandt, men blaakt, Valerius Gedenkklank
4. Help U zelf, Geuzenliedboek
5. Het beleg van Bergen op Zoom, Valerius Gedenkklank
6. Flink, H. van Tusschenbroek
7. Een nieuw lied van een meisje en een schipper, H. J. den Hertog
8. De Spijskaart, C. Töllner.

WONING TOESTANDEN

Wie kent er Curaçao? Eerlijk gezegd zijn er maar heel, heel weinig mensen, die werkelijk iets van Curaçao hebben gezien Er zijn heel wat Curaçaoënaars die nog nooit op Westpunt zijn geweest, maar er zijn heel wat meer gegoede Curaçaoënaars, die niet weten, hoeveel krotten er staan binnen een straal van honderd meter van hun eigen woning af.

Zó is de toestand en niet anders. „Men" blijft op de netjes geasphalteerde wegen, en in de gangetjes en coralen daartussen komt „men" niet". Toch wonen daar verreweg de meeste mensen, die óók vooruit willen, die óók graag in een behoorlijk huis zouden wonen, als er behoorlijke, niet te dure huizen, beschikbaar waren. Mensen, die dank zij de economische voorspoed van Curaçao langzamerhand hogere eisen mogen stellen.

Er is niet de minste reden waarom niet ook de minder kapitaalkrachtigen zouden profiteren van de materiele welvaart van Curaçao, om maatschappelijk omhoog te komen. Nu is er de kans om een hoger levenspeil te bereiken. Laat nu niet alles belemmerd worden door de woningtoestanden.

PRINSES JULIANA.

30 April.

Morgen viert Prinses Juliana haar derde kroonjaar, geboren op 30 April 1909 wordt zij morgen 30 jaar. Zegene God haar nog vele jaren tot geluk van Oranje en Nederland.

Ter hare eer drukken wij hier af het

ORANJE MAY-LIED.

O, hoe zalig is 't te duycken
Onder de Oranje boom,
Bij een kristalijnen stroom,
Gouden appelen te pluycken,
En te ruycken geur en lucht,
Van die schoone Oranje vrucht!

Wil de blixem, hagel donder
Bloem en kruyd en lover slaen,
Duycken speelt, laat overgaen;
Mannen duyckt, en houdt U onder;
Onder dezen troon is 't stil,
't Weer mach ruysschen hoe het wil.

Wil de son met hitte steecken,
Mannen, duyckt hier in de schaeu
Zijt gij dorstig, mat en flaeu,
Hier vloeyt Peneus met sijn beecken:
Hier zijn Tempe; hier is geur:
Hier is lessing, hier is kleur.

Zijt ge schuw voor eenich ondier,
Voor een adder of een slang;
Weest voor geen fenijnen bang:
Duyckt in luwte voor de son hier,
Hier zijn alle beesten tam,
En de wolf gelyck een lam.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:
4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:
4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:
4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier:
4.45 Vroegmis.
6.— H. Mis voor de Portugezen.
7.— H. Mis voor de kinderen.
8.15 Hoog-Mis.
4.30 Lof.

In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

HET KROONBLAD.

Van de jongeheren Jan Desertine en Oscar Henriquez ontvingen we No. 4 van het door hen uitgegeven maandblad voor de Jeugd van Curaçao.

De vorige nummers waren gestencild, maar thans is het blad in het costuum van een formeel orgaan.

De behoefte zal wel ontstaan zijn uit de drang dat de jeugd ook zelf wel eens eigen gedachten op papier wil zetten. En in zover kan het blad zeker nut hebben, mits dat nog geschiedt onder, zij het zachte, leiding.

Het initiatief verdient zeker hulde.

HET PAPIAMENTS.

Lezing Dr. Nouel.

Woensdagavond gaf Dr. Nouel voor een aantal invité's ten zijnen huize een voordracht over het Papiamento.

Voor alles sprak uit Dr. Nouel een grote liefe voor dit land en de volkstaal.

Maakte misschien deze liefde niet juist ietwat blind in het trekken van juiste conclusies?

Deze taal is, volgens Dr. Nouel's mening ontstaan door mensen van de Spaanse kusten, een mening waarvoor geen enkel bewijs werd aangehaald, en misschien ook wel niet aan te halen is.

Het geheel van de lezing gaf over het algemeen wel een wat willekeurige indruk omtrent Dr. Nouels beweringen.

Zo b.v. het ontstaan van het woordje „come", wat er gezegd werd over het werkwoord „ser", dat de vroeger uit Brazilië geïmporteerde Joden geen Portugees gesproken zouden hebben: dat het woordje blauw niet van het Hollands komt, maar van het Catalaanse blavus, enz.

De lezing ging te veel uit van de vooropgezette mening, dat het Papiaments geen leentaal is, maar een eigen taal, hetgeen echter juist bewezen had moeten worden.

Daarom wilde Spr. ook dat men niet meer van Papiaments, maar van Curaçaose taal zou spreken; papiar immers heeft een minderwaardige betekenis.

Of Spr. wel een voldoende duidelijk beeld voor zich heeft van de grondidee van taal? Van spelling? enz.?

Aan goede taalkenners was dan ook de avond in taalkundig opzicht tegengevallen, alhoewel de causeur het publiek geen ogenblik heeft verveeld.

Zeer schoon was zelfs Dr. Nouels vertaling van een fragment uit Thomas a Kempis; en uit een redevoering van Donosco Cortes. Maar 't merkwaardige was wel, dat toehoorders die geen Spaans en goed Papiaments kenden, de inhoud niet verstonden, terwijl ze wel verstaanbaar was voor personen die goed Spaans en weinig Papiaments kennen.

Een interessante avond was het zeker.

F.

GANGSTERS OP CURAÇAO.

Toen in de afgelopen week een bediende van Louvre, die op de Santa Paula likeuren verkocht aan het afrekenen was met de touristen, werd deze man door een tweetal Portoricijnen deel uitmakende van de bemanning in een hut gelokt en daar gekneveld en beroofd van ongeveer 150 dollar.

Curaçaoënaars die buiten het schip aan het werk waren, hoorden het steunen van de gevangene en waarschuwden de walkapitein; deze waarschuwde de politie, die beide mannen arresteerde. Bij het nazoeken van de hutten vond men wel enige kogels en een hoeveelheid opium, vermoedelijk om te smokkelen, maar het geld werd niet gevonden.

RODE KRUIS AVOND.

Lezing Dr. Ch. Winckel.

Donderdagavond hield Dr. Ch. Winckel de vroegere leider der Nederlandse Ambulanse in Abessynië zijn lezing in het Theater Brion voor een zeer uitgelezen gehoor. Opgemerkt werden Z. Excell. Gouverneur Wouters en familie en Mgr. Verriet.

De voorzitter van onze Curaçaose Afdeling van het Ned. Rode Kruis, Dr. C. Aars leidde de Spr. in, tevens daaraân een opwekking voegend voor het lidmaatschap van ons Rode Kruis.

Veel van wat Dr. C. Winckel ons vertelde, hebben we vroeger gelezen, trouwens gelijk de Spr. zelf mededeelde, had Curaçao door zijn bijdrage voor de ambulance grote belangstelling getoond voor dit werk. Maar veel interessanter is natuurlijk om dit alles te horen vertellen door iemand die het zelf heeft meegemaakt: de ellende van een onbekende land, waarvan slechts een lid der ambulance op de hoogte was.

De weinige interesse van de Ethiopische legerleiding voor het werk der 9 vreemde ambulances en als gevolg de weinige medewerking niet alleen, maar daarbij de gevaren van rovers en gedemoraliseerde horden in een betrekkelijk wild land, waar bovendien de wanorde van de oorlog heerst.

Wonder boven wonder, dat de Nederlandse leden des expeditie, het heelhuids er hebben afgebracht en slechts een hunner gewond werd, maar wel meer dan de levende personen zelf is dan ook niet van de expeditie overgebleven.

Een interessante rede, die verhoogd werd door een keurige serie lichtbeelden.

Het dankwoord van Dr. Aars was wel verdiend en we hopen dat de les die Dr. Winckel aan zijn lezing verbond, om tijdig een Rode Kruis organisatie te organiseren heeft ingeslagen en velen zich als lid zullen hebben opgegeven.

MEDEDELING.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft bepaald, dat in verband met de verjaardag van H.K.H. Prinses Juliana op 30 April 1939, de gouvernements-kantoren, voorzover de dienst dit toelaat, op Maandag de 1ste Mei 1939 van 12 uur des namiddags af gesloten zullen zijn.

FILMBESPREKING.

„EEN MEISJE UIT HET VERRE WESTEN" (Cinelandia).

Aan een operettefilm, zoals deze is, moet men geen al te strenge eisen stellen; als de muziek maar aardig is, als het decor maar interessant is en als de geschiedenis maar romantisch is.

De jeugdige Jeanette Macdonald trekt met een troep landverhuizers naar het wilde Westen, onder het kwelen van schone liederen. Zij begint er een café, hetgeen zo al geen hoogverheven, dan toch een eerlijk beroep is. Nelson Eddy, die eveneens in die buurten verblijft, ziet meer heil in een roverhoofdmanschap, wat ongetwijfeld een voordeliger baan zal zijn. Zij leren elkaar kennen, enz. enz.

Nu komt de „derde" en dat kan natuurlijk niemand anders zijn dan de Sheriff, de grote tegenstander van roverhoofdmannen. Die krijgt de stoute verliefde jongeling te pakken, maar gelukkig weet Jeanette hem door een truc bevrijd te krijgen. Vervolgens komt het blijde einde, nadat er achtereenvolgens ettelijke aria's en swings zijn gelucht; alles heel fraai en gezellig, al vraagt men zich af, waar opeens midden in de mondi een uitstekend begeleidend orkest vandaan komt. Maar daarvoor is het dan ook een gezellige operettefilm.

„ROMANCE IN THE DARK" (Roxy).

Wat de titel met het verdere filmverhaal te maken heeft, is niet geheel duidelijk. In dit geval komt dat er ook niet zo erg op aan. Want alles is er om begonnen om Gladys Swarthout en John Boles in de gelegenheid te stellen hun zangtalenten te tonen.

Deze maken daar dan ook kwistig gebruik van en voor liefhebbers valt er dus ook wel te genieten. Filmkwaliteiten heeft de film niet.

HITLERS REDE.

In zijn grote rede van gisteren als antwoord op Roosvelts voorstellen, heeft Hitler het vlootverdrag met Engeland opgezegd, alsmede het vriendschapsverdrag met Polen. Als gevolg van dit laatste wordt verwacht, dat Hitler toch Danzig zal overweldigen en een weg door de corridor naar Oost Pruisen, hetgeen Hitler ook heeft geëist in zijn rede.

Verder kwam de eis om koloniën.

Hitler wees een conferentie af op grond dat Roosevelt eerst eens moet zorgen dat Wilsons 14 punten ten opzichte van Duitsland werden uitgevaard.

Op Roosevelts vraag over Hitlers toekomstige politiek, wil hij niet antwoorden, daar hij alleen aan Duitsland verantwoording schuldig is.

Wat de garanties aan de 21 omliggende landen betreft, deze hebben verklaard geen inval van Duitsland te vrezen. Hij vindt deze vraag van Roosevelt bovendien ontactisch en onopgevoed.

De algemene indruk geeft weer dat Hitler in Europa zijn eigen gang zal gaan, en dat de rede uitdagend is en weerspannig.

Officieel zal de regering van Roosevelt geen nota nemen van deze rede, omdat dit niet de vereiste vorm is, waarop Roosevelts boodschap moet beantwoord worden.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

De Pauselijke internuntius, Mgr. Giobbe droeg een Requiemmis op voor de zielerust van wijlen den Deensen gezant in Den Haag, Descavenius. Het stoffelijk overschot lag opgebaard, terwijl de baar van vele kransen was omringd, o.a. van H.M. de Koning, van de ministerraad, enz. De ministers Patijn, Welter en van Karnebeek, leden van het Corps Diplomatique, en van het Hof van Internationale Justitie waren aanwezig. De Deense zaakgelastigde ontving aan de ingang der kerk de vertegenwoordigers van H.M. de Koningin, graaf Limburg, en kapitein van Romswinckel. Bij de dienst werd de koning van Denemarken vertegenwoordigd door den Deensen zaakgelastigde zelf. Slechts de weduwe en enkele familieleden vergezellen het stoffelijk overschot naar Amsterdam. De teraardebestelling zal de eerste Mei te Kopenhagen plaats vinden.

In de Memorie van Antwoord aan de Senaat inzake de begroting van Suriname, zegt de minister dat hij de blijken van instemming waardeert met de overheidszorg voor de irrigatie en inpoldering en met de plannen tot hernieuwde immigratie van Javanen. Het overleg met een Nederlands kapitaalbezitter over de oprichting van een belangrijke citrusonderneming in Suriname is vertraagd tengevolge van tijdrovende onderzoekingen voor gegevens.

De minister staat sceptisch tegenover pogingen tot kolonisatie door Europeanen in Suriname, van welk ras en welke landaard ook, voor zover het de bedoeling is zelf veldarbeid te verrichten. Spr. kan geen vrijheid vinden om de immigratie — zelfs in beperkte mate — van vorenbedoelde elementen te bevorderen. Met belangstelling wacht de minister het rapport van de commissie voor kolonisatie door Joodse immigranten af.

Te Den Haag is ten kantore van minister Welter plotseling overleden, tijdens een onderhoud met den minister, vice admiraal C. C. Kayser, leider van de gemengde grenscommissie in Suriname.

De weekstaat van de Nederlandse Bank heeft een daling van de goudvoorraad te zien van 21.8 millioen gulden.

Dankbetuiging.

Langs dezen weg betuigen wij onzen hartgrondigen dank aan den kundigen Dr. R. J. WIX, die tijd noch moeite moeite spaarde, om het lijden van onze dierbare Moeder, behuwdmoeder en zuster te verzachten en door zijn kundigheid en nauwgezetheid naast God haar leven wist te verlengen. Ook aan Mej. M. CLEMENT voor hare liefdevolle verpleging.

Verder brengen wij onzen oprechten dank aan allen die tijdens haar ziekte en overlijden blijken van sympathie hebben betoond.

Uit aller naam
A. C. G. STOFFER.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen van "De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

30 April 1939: A-klasse	R.C.C. 1 — Hollandia 1 (O. Corsica)	
30 April 1939: B-klasse	Hilversum — Atlantico (B.L. Dijk)	*
7 Mei 1939: A-klasse	Transvaal 1 — Scherpenheuvel 1	
7 Mei 1939: B-klasse	Sparta — Arsenal	*
21 Mei 1939: A-klasse	Jong Holland 1 — Hollandia 1	
21 Mei 1939: Res.A-klasse	R.C.C. 2 — Hercules 2	*
28 Mei 1939: A-klasse	S.U.B.T. 1 — Hercules 1	
28 Mei 1939: Res.A-klasse	R.C.C. 2 — Volharding 2	*
29 Mei 1939: A-klasse	Atletico 1 — R.C.C.1	
29 Mei 1939: B-klasse	Arsenal — Hilversum	*

RIO CANARIO.

30 April 1939: A-klasse	Asiento 1 — Volharding 1 (H. Elfrink)
7 Mei 1939:	VOORWEDSTRIJDEN ASIENTO ZILVEREN BAL
14 Mei 1939:	ASIENTO ZILVEREN BAL
21 Mei 1939: A-klasse	Volharding 1 — Atletico 1
28 Mei 1939: Res.A-klasse	Asiento 2 — Atletico 2

SCHERPENHEUVEL

30 April 1939: Res.A-klasse	S.U.B.T. 2 — Feyenoord 2 (P. Tuin)	
21 Mei 1939: Res.A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Transvaal 2	
21 Mei 1939: B-klasse	Atlantico — Sparta	*

De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 2.30 uur n.m. precies.
De andere wedstrijden beginnen om 4 uur n.m. precies.
DUUR VAN ALLE WEDSTRIJDEN 2 × 40 minuten.

HET BESTUUR.

VERGETEN GRONDEN.

Door Jacques Smeulders.

DE MATAPICA.

(Slot).

WIND.

Niet altijd ligt de zee strak en huppelen witte bootjes met een driehoekzeil. Soms stuift het gele zand schuin weg, bijt in de ogen. Dan kreunt het bruine kamp van de windstoten.

Het sombere water komt hoog aanrollen met witte pluimen. Het rolt dood tegen het zand. Er liggen dan brede schelpboten in de Matapica te wachten. Dikwijls dagen lang.

Veel schuwe vogels vliegen bang rond over het woelige grijs. Soms een scherpe krijs opeens; angstig gefladder.

Maar nog altijd priemt de zon.

Heel zelden is er geen blije zon meer, alles zwart, grauwzwart met witte randen. Onder en boven.

Dit duurt nooit lang.

GARNALENVISSERS.

Een zwart kleed met oranje vlek. Diepzwart en hel-oranje. Garnalenvissers in de donkere nacht. Een vlam verft het zwart rood en oranje, het zwart van het zand en het zwart van de nacht.

Stugger staat klein bij de vlam. Het licht tovert hem groot op het zwarte groen van de kant, laat hem dansen in trage huppeldans. Een been houdt hij op een leeg olieblik, half voor met garnalen.

Twee man in het donkere water. Voorzichtig trekken zij een kort, plat net voort tussen zich in. Van hier en naar daar en dan naar de kant, naar de vlam. Ze trekken dan een hoop wit leven op het oranje zand; veel garnalen, enkele krabjes, een kleine djakkie. Even een paar mannenhanden die roezelen tussen het helder leven in het net; een visje, twee krabben plumpen met een boog in de zee terug. Dan verdwijnt het blanke beweeg in het olieblik. Vol. Nog vier andere blikken wachten.

De twee zijn weer het water in met hun net. Stugger trekt een leeg blik wat naar voren. Hij schuif-kantelt het volle naar achteren, wipt een vergeten krabje de zee in. Dan wacht hij weer met zijn voet op het lege blik.

Zacht vloeit het zeegeruis ineen met het teer ruisen van het groen. Wat stemgebrom in het donker.

Straks houden ze op. Twee blikken voor Joesoe, een blik voor de Brits-Indiër.

Enkele houtjes die nagloeien in het donker.

EIND.

Zo zullen ze gaan.

Met hun groen, nat bos, met het waterbeweeg altijd in de Matapica, met de wijde zee.

Zo zal Stugger gaan in de jonge ochtenden langs het vochtige strand. Zo zal hij gaan naar de oude katoenplantages met hun brede natte wegen, met hun wodderkussens op de sombere oever.

Mooie namen allemaal: Bakkasrooisie, Krefajahollo, Reddie Swampoe.

Eens in de dertig dagen zal hij varen, ver in zijn bootje, ver naar de heldere stad met groot-open witte straten en pleinen, naar het witte gebouw met witte zuilen.

Totdat.

Zijn hutje zal dan ineen schrompelen als het langzaam dood gaan van aangeschoten vogels.........

Joesoe. Bij hem zal alles een beetje anders zijn. Z'n vissen achter, z'n' jagen op zeeschildpadden, zijn bootje dat heendrijft naar een achtererf, naar vrouw Joesoe en kinderen.

Zijn Octobermaanden. Misschien veel nog......

Totdat.

Er zal dan een negervrouwtje zijn met een groot verdriet. Ze zal niet gillen, tranen zullen druppen.

Een roetkindje zal spelen met de regentranen die druppelen van het dak in een cementen goot.

BOEKBESPREKINGEN.

DE PAUS.

In de serie De Katholieke Kerk, in opdracht van het Katholiek Comité van Actie Voor God uitgegeven door de Uitgeverij Het Spectrum te Utrecht, verscheen thans deel 33. Dit deel, van de hand van Prof. Mag. J. D. M. Maes O.F.M., draagt tot titel DE PAUS, en is geheel gewijd aan de instelling van het Opperherderschap door Christus. Het vorige deel van de De Katholieke Kerk, deel 32, behandelde het onderwerp „Stichting en Inrichting van de Katholieke Kerk", en was eveneens door Mag. Maes geschreven. De schrijver stelde en beantwoordde daarin de vraag: kan en moet de Katholieke Kerk tot Christus, als tot haar stichter teruggeleid worden? Deze verhandeling over de stichting en inrichting van de Kerk blijft echter onvolledig, wanneer ook de monarchische gemeenschap en het Roomse primaatschap niet tot Christus worden herleid. De opzet van het thans verschenen deel, dat zoals gezegd, gewijd is aan de instelling van het Opperherderschap door Christus, aan den Paus, is dus een noodzakelijke aanvulling van het vorige, deel 32.

Duidelijk en klemmend wordt aangetoond, dat Christus de Stichter van het Pausschap is. Allerhande vraagstukken en problemen worden door den auteur op indringende wijze behandeld, o.a. de uitgestrektheid en natuur van het Opperherderschap, de burgerlijke heerschappij van de Pausen, de pauselijke onfeilbaarheid, de pauselijke monarchie, en de vredesbemoeiingen van de Pausen.

Ook dit deel van De Katholieke Kerk, helder en duidelijk geschreven en zeer overzichtelijk samengesteld, zullen velen met grote beangstelling lezen.

Verkrijgbaar in de „St. Augustinus" Boekhandel, St. Thomas College.

Jacques Herbé.
KINDEREN ZIJN GODS LIEVELINGEN.
Een handleiding tot de godsdienstige opvoeding der kinderen in het huisgezin.

Zieken, zondaars en kinderen, dat zijn de mensengroepen, waartoe onze Zaligmaker zich tijdens Zijn aardse leven het meest getrokken voelde, omdat dézen Hem het meest nodig hadden. Alle drie hebben een trek van hulpbehoevendheid gemeen. Hij heeft de zondaars gezocht, de zieken aangeraakt. En de kinderen heeft Hij gezegend en omhelsd.

Het Rijk der Hemelen, dat aan de groten moeizaam gepredikt moest worden in altijd nieuwe gelijkenissen, dat zij moesten zoeken en verwachten en afbidden en waarvoor zij maar al te vaak blind bleven — dat Rijk der Hemelen behoort, naar Christus' eigen woorden, aan de kleinen als een geboorterecht.

Jezus zegt niet: beveel de kinderen, tot Mij te gaan. Hij zegt: láát de komen, belet het hun niet. Hij kènt de lammetjes van Zijn kudde en hun ingeschapen drang naar hun Herder. Het „anima naturaliter christiana" geldt op de allereerste plaats voor de kinderziel. Kinderen willen naar Christus en ze zullen tot Hem opgaan, overal waar ze niet weerhouden worden.

Belet het hun niet. Er zijn zo vele wijzen om hen te weerhouden. Men kan hun verlangen naar Godskennis doen verschrompelen door onvoldoende of onvoldoende of onbezield godsdienstig onderricht. Men kan hen afschrikken door bigotterie. Men kan hen verwarren en van de wijs brengen door gesol met religieuse begrippen; door eigen ontstemming, eigen misschien onredelijke eisen óók toe te dichten aan Onze Lieve Heer. Men kan hun voorstelling van God tot een caricatuur doen verworden. Men kan hun een voorbeeld geven van materialistische levenshouding en hun pure ontvankelijkheid voor het hogere en edele versmoren.

Als God aan twee mensen een kind schenkt, wacht Hij ongeduldig tot het naar Hem toe kan komen lopen. Het komt altijd, als het niet wordt vastgebonden: door gebrek aan kennis; door wereldse gezindheid der ouders. God ziet verlangend uit naar het kind, Zijn lieveling, om het te zegenen en te omhelzen.

Het kleine kind te helpen en bij de hand te leiden op zijn gang naar den Kindervriend, dat is het wat Jacques Herbé de ouders in dit boekje wil leren. Méér: hij raadt aan, het naar Hem toe te dragen in moeders armen, nog vóór het op eigen voetjes kan staan. Als zijn bewustzijn ontwaakt, moet het reeds aan Jezus' Hart rusten en het liefdevol gelaat van zijn Zaligmaker moet zijn eerste en diepste levensindruk zijn.

Dat de godsdienstige opvoeding moet beginnen „bij de wieg", dát is de grondgedachte van deze handleiding. Na het doel en het uitgangspunt dezer opvoeding behandeld te hebben, begint de schrijver dan ook te spreken over „het kind van twee jaren en daarbeneden". Wanneer het kind aan de zorgen van school en geestelijkheid wordt toevertrouwd, moeten de fundamenten voor zijn geestelijk leven reeds sterk en schoon gelegd zijn. De taak van de katholieke school, van het parochiele jeugdwerk is: voortbouwen, niet ontginnen!

Welke vormen de godsdienstige opvoeding voor de verschillende leeftijden moet aannemen, gaat de schrijver systematisch met zijn lezers na. Overal past hij zich aan bij de werkelijkheid van het leven; overal weet hij maat te houden.

Zijn boekje is een betrouwbare wegwijzer naar een gelukikge toekomst voor ouders en kinderen. Géén katholiek gezin met jonge kleuters zal deze wegwijzer willen voorbijlopen!

ingenaaid 1.50 gebonden 2.25

Verkrijgbaar in de „St. Augustinus" Boekhandel, St. Thomas College.

Wie klakkeloos toegeeft aan zijn luimen en driften, verliest daarmee alle weerstandsvermogen tegenover uiterlijke verlokkingen en indrukken.